

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΣΤΟ ΓΑΜΟ

Έκεινη τήν χρονιά παραθέριζα σ' ένα μικρό χωριό της Λουκόπετρας, κοντά στὸν φίλο μου Γκωτέλ Ντενώντ.

Ένα όπαγυμα Κυριακής ήνω περγούσα τήν κεντρική πλατεία τού χωριού, όπου από την πανδόχεια έκκλησια τῆς Παναγίας, σδν νά περίπειν κόποιον ή κάτι. Μόλις με είδε με φώναξε κοντά του και μού είπε :

— Κάθησε δο και θὰ δης μιά σκηνή πολὺ ένδιαιφέρουσα.

— Τι σκηνή;

— Κάθησε και θὰ δης... «Α, νά!» Επάνω στήν ωραία πομπή πού δρομούνται πάντα οι στενοί δρομοί την Φύλλων, βρήκα τὸν Ντενώντ νά κάθεται σε μιά γονιά, σδν νά περίπειν κόποιον ή κάτι. Μόλις με είδε με φώναξε κοντά του και μού είπε :

— Κάθησε δο και θὰ δης μιά σκηνή πολὺ ένδιαιφέρουσα.

— Κάθησε και θὰ δης... «Α, νά!» Επάνω στήν ωραία πομπή πού δρομούνται πάντα οι στενοί δρομοί την Φύλλων, βρήκα τὸν Ντενώντ νά κάθεται σε μιά γονιά, σδν νά περίπειν κόποιον ή κάτι. Μόλις με είδε με φώναξε κοντά του και μού είπε :

— Κάθησε δο δάνιαν ότι γιαρβόδες και ή νύφη, με βήματα μεγάλα και γονά και με τά κεφάλια σκυρτά, άκολουθούμενοι από ένα δηλτό στιχο κοριτσιών και μάργαρων με τά γιορτινά τους. Άκολουθούμενοι έπιστεις οι συγγενείς και οι αδέλφοι καλεσμένοι—όλοι σχεδόν τὸ χωρό—και τήν δηλη πομπή έκλειναν δύο χωροφύλακες με τά περιστροφούς τους και τη σημάτα τῆς υπηρεσίας, κυρτάζοντας δε-
ξιά και αριστερά με τά βλέμματα βλούσαρ και καχύποτα.

— Ο νέος που πανερεύσται, μού έτηγνησε δην Ντενώντ, ήταν άρρενος με μάκια κόρη από τὸ γενιτούλιο χαρού Βίλλερς, κάπου η Μαρία Μπέρλ. Άλλα πρό ένδος μηνός διέλυσε τὸν άρραβόνα του μ' έκπινη και πέρας, καθών βλέπεις, τὴν κόρη αδηληδώ. «Διλλή δμως, ή Μαρία Μπέρλ, μόλις έμαυτα τὸν άρραβόνα του, έσταξε ένα γάρματα στὸν πορών άρραβονιστικὸ τῆς και τού
έλλαγε δηι μαντευτητὴ τὴν δλλή, θαρθῆ τὴν ήμέρα τοῦ γάρματος και θὰ τὸν δλλῆ βιτρόδηι στὸ πρόσωπο. «Εννοει δηι δὲ Ζούρε Ρίς—ετού λέγεται ότι γιαρβόδες—πήγε κι' έδειξε τὸ γράμμα τῆς στὸν δηλαδχο τὸν χωριού και γι' αυτὸν τώρα βλέπεις μεταξὺ τῶν προσκεκλημένων τούς δύο γιαρ-
φύλακες με τά σημάτα τῆς υπηρεσίας.

— Ολογρά δηι ή ιστορία αύτη; με τά λύπης και δειν καθόλου κέψω νά δω τι θ' απονίνοταν. Δὲν ήδεισα ν' αντικρύστω τὴν δρομής τῆς απελαύ-
σίας ένδος δυστυχισμένου κοριτσιού, που ήταν κα-
ταδικασμένην ν' αντικεπτότης τὸν νόμο, με τὰ σημάτα και τὰ περιστροφούς του και δλούς έκπι-
νους τούς συγγενείς και καλεσμένους, που ήσαν έσουμι νά την καταπαράξουν και ίσως νά γε-
λάσουν μαζί της, αν φαινόταν πουθενά έξαρσα.

— Αφήσα λοιπὸν τὸν Ντενώντ ν' απολαύσῃ τὸ θέραμα, κι' έγω Βήγκα έξω απ' τὸ χωρό γιά νά βρω μέγιστη δροσιά. «Εκανε ζέστη ηπερβολική έ-
κεινον τὸ άπόγευμα...

Κατά τύχην είχα πάρει τὸν δρόμο πού δη-
γούσαν στὸ Βίλλερς, τὸ χωρό της Μαρίας Μπέρλ.

Είχα ξέσπασε πειά τήν λαπτήρη ιστορία της και είχα παραδοθῆσαι στούς ομβριάσμους μου, τούς εύ-
χροιστους φρεμπούλους τοῦ άνθρωπου πού πλανάνται στὴν διοχή, δ-
των παθών δεύθεντα στὴν άκρη ενός μεγάλου λεβαθιδιού, είδα μιά μάχηστροπολία νά κάθεται στὴν δλλή κάπιου δένδρου και νά φέρη.

— Ήταν ένα κανθόνιο συμπαθητικό κορίτσι, οδοκονκύων με άρμονική κομμωστασιά. Μόλις με είδε μού έφρεξε ένα βλέμμα γιαρμό ί-
πονικά. Έγω γύρισα τὸ πρόσωπο μου αδέλφο και συνέψιυ τὸν δρό-
μο μου.

Άντη δμως τὴν στιγμή άκουστηκαν ή καμπάνες τῆς Παναγίας τῶν Φύλλων νά την πούν έχαμόσυνα, κι' άκουσα μέσαφνα τὴν φωνή τῆς νέας νά φαντάσω :

— Μήπως έχετε, κύριε, γιατὶ χτυπούν δηις ή καμπάνες;

— Κάπιους γάρις γίνεται, της είπα. Τὸ πρόσωπο τῆς νέας πήρε τότε μιά δικρανή αγωνιώδη, πού ποτὲ μου δὲν την έχεισσα.

— Μήπως τὸν έχετες δηινούν πού παντερύνεται; με έχαναρωτήσες.

— Τὸν είδα μιά στιγμή έκει πού..., που περγούσας ή πομπή...

— Είνε ώρας, δέν είν' έτος;

— Η έρωτάς μητη ήσαν παρέαν και άστεια. Μού ήθεις ή διά-
θεστος νά την πειράξει, άλλα τὸ ταραγμένο ύπος της μ' έμανε νά συγκρατηθώ. Έκανε λοιπὸν μιά άδιοτη χειρονομία και τήν άπην-
τησα :

— Δέν τὸν πρόσεξαι, κόρη μου...

— Είδατε τὴν πομπή; έξαιρολόθησε έκεινη με διπίμονη περιέρ-
γεια. Είχαν μεγάλη συνοδεία διπλα καὶ κορέταις; Οι καλε-
σιένων ήσαν πολλοί; «Η νύφη φορούσε πολύ μακρύ πέπλο;

— Δέν έχει, θεσπούνις. Έγω δέν έπρόσε-
ξη, παρά μόνον μιά γειτονία λεπτομέρεια:

— Ποιοι;... ποιοι;

— Στην πομπή ήσαν και δυο χωροφύλακες με μεγάλη στολή, με τὰ περιστροφούς και τὰ σημάτα τους. Φανιόντουσαν μάλιστα μισο-
μεθυσμένοι!

— Δυο χωροφύλακες; ράτησε με έκπληξη:

έκεινη.

— Ναι. «Ακουσα γά λένε δηι ή πρόσην μηνηστή τοῦ γαμβροῦ, κάπιοι η Μαρία Μπέρλ, τὸν φοβέρισ πάκις θὰ τοῦ οέσει βιτρούλι τὴν ήμέρα τοῦ γάμου του με τὴν ήλλη.

— Η νέα φαινόταν κρημασμένη άπο τὰ γελά της μου. Τὸ ρόδινο πρόσωπο της ήταν έφαρνικά κατακτώνιο! Κι' απότομα φώναξε με φωνή θραγή και πονημένη, σκληρή και έσωσινη:

— «Α!... Καταβαλίνω... ή δινάρδος! Φοβήθηκε και φωνάξε χωροφύλακες. «Επίστεψε τὴν φοβέρισ...

— «Ετοι φαίνεται.

— Ή νέος έμεινε δικιητης με τὸ κεφάλι συνφέτο και με τὰ χέρια φρασμασένα.

— Χαίρεται, της είπα, άλλα δέν δικούσε τὸν χαιρετισμό μου και δέν μου χαροφίθηκες.

Απομακρύνθηκα συτηρητας και συνέλισα τὸν περίπατο μου. Κα-
τάπιοι πούς έκεινη ήταν η Μαρία Μπέρλ.

Κι' διταν έπιστεψε άπο λίγη δια έφαρνικά, τὴν είδα νά κά-
θεται στὴν ήδη θέση και νά φέρη. Δεν πρόσεξε στὸ πέρασμα μου. Φροντέπασα χαρούς νά της μηλόσα και γύρισα πάλι στὸ σέριφο. Βρήκα έκει τὸν Ντενώντ να στάκη παντας δέν άπο τὴν έκκλησία μαζί με διλλούς περιέργους. Μέσα γύρισαν μή της γαμήλια τελετή.

— Λοιπόν; τὸν ωράτησε, φάνηκε η νέα διετρόδιλ;

— «Οχι. Κρίθη στὸν πάπιον μας!...

Και πράγματα διλι πανόρμουσαν διπογονητεμένοι γιατὶ δὲν εί-
χε φωνή η Μαρία Μπέρλ, νά τους διασκεδάση με τὴν έκδηκηση της.

Σὲ λίγο βγήκε και ή γαμήλιος πομπή, με τοὺς νεονύμφους ἐπὶ κεφαλῆς και στάθμασι στὰ ποπούλια τῆς έκκλησίας. «Ολοι έκντα-
ζαν μὲν δημηνοι δεξιά και διατερηδησαν σδν νά περι-
μεναν κάπιοιν, παρό παντού καιρού, παρό παντού καιρούδιλοι της.

— Άλλα ή Μαρία Μπέρλ μέρα φάνηκε καθόλου.

— Αφού δέν έχοται έκεινη, θύ πάμε νά την φρονώμενοις έμεις! φωνάξε έφαρνικά ένας άπο τὸν κα-
λεσμένους, δι πο μεθυσμένος. Θά της κάνουμε και ταντάδα.

— Όλοι, κι' ανδρές οι γαμπρόδες κι' ανδητή ή νύφη, δέχτηκαν μὲν κρηφοροτήματα κι' αναφορητήματα της πρόστοι τον. Κι' ανδρές άκμην δι Σκωτεί Ντενώντ έξεποντας σε γέλια. Τὸν πήρα παράμερα και τοῦ δημηνήσητα τὴν συνάντηση μου πα την Μαρία Μπέρλ.

— Προσπάτησης, τοῦ είπα, νά πεισης αύτοὺς τὸν άνθρωπον να μην πάνε στὸ Βίλλερς. Είνε άγνωστης τους.

— Ποιδς μπορει νι' μηνάντησης αύτός.

— Έν τὸ μεταξύ διλόληηρη ή γαμήλιος πομπή είχε

ζεκνώντας με γέλια και φωνές. Κανένας δέν έμεινε στὸ χωρού.

— Για κάθε ένθυμον πάμε κι' έμεις μοζην τους, μού είπε ο Γκωτέλ.

— Πάμε, τοῦ είπα.

Και απολύθησα τὴν γαμηλιού πομπή μ' ένα αίσθημα λάπτης και άνησυχίας, βαθίζοντας με τὸν Γκωτέλ αρκετά μέτρα πίσω. Τὸ θέα-
μα ποιήστησα μόρδους μου ήταν από έκπινα πονοδικώποτο θηρός τοῦ σύμ-
παντος, που έγρεψε, δέν άπο έκπρωτος είναι τὸ κειτόρωπο θηρός τοῦ σύμ-
παντος. Οι ανδρικοί ήσανει—άνωμι κι' έγαμηρός κι' έγαμηρός κι' ή νύφη—περπα-
τούσαν μεγίρομα-γήρογη, σγέδων δτρεγαν, λές και φοβήστουσαν μήπος δεν πρόσπασσον. Σ' δὲν τὸν δρόμο εκαναν τόση ολιγαγώνα,
δτες πεταγόντουσαν τὰ σκυλιά τρομαγμένα απ' τὸ δάφνασα σπί-
τα και τοὺς γαγάντας.

Βγήκαν τέλος δέν άπο τὸ χωρό, δηφσαν τὸν μεγάλο δρόμο κι'

άκολούθησαν ένα μονοκάτη γά νά φθάσουν γηγηρούτερα στὸ χω-
ρό της Μαρίας Μπέρλ.

«Τοις έτρασαν, οι κάτοικοι τοῦ Βίλλερς άντείκρυσαν με κατά-
πληξ και με κάπιοι φόβο, τοὺς δηγιανθρώπους αύτοὺς πού έμια-
ζαν με έπιδρομεις και τραβήστουσαν γηγηρά - γηγηρόσα μέσα στὰ
σπίτια τους, άπιάρανταν τὰ πόρες και βγαίναν διπλά - διπλά στὰ
καραθύμια.

Μέ γέλια πάντα και με άγριοφωνάρες ή συνοδεία έφτασε στὸ
μασσόχνα, δέν άπ' τὴν έκκλησία. «Εκι κονιά ήσαν μά τεραστεία
πέτρα πού τὴν γενεράδη, γιατὶ διταν ήταν μά τεραστεία πέτρα πού τὴν γενεράδη,
έπιστεψε τὴν φοβέρισ στὸ πάρκον τῶν γενεράδων, γιατὶ διταν γενεράδη πέτρα πού τὴν γενεράδη,

— Απέναντι άκριδος άπ' τὴν έκκλησία δηι η Μαρίας Μπέρλ. «Η πόρτες και τά πορτακίαστα ήσαν δέν έκπληξεις

ΧΙΛΙΑ ΔΥΟ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΣΕΑ

Η πολιορκία της Πριένης. «Ένα τέχνασμα των πειναλέων πολιορκημένων. Τα τετράποδα δίλογα και τα βουνά του σιταριού! Οι τρεμέροι δειπνοί της Β. Ιταλίας. Τὸ νερὸν ποὺ πηδάει μεσσούραν! Η πλέον αιματηρὰ μάχη του κόσμου!»

Ο ιστορικός Λαέρτιος ἀφηγεῖται τὴν ἀκόλουθη ιστορία: «Ο βασιλεὺς τῆς Λυδίας Ἀμιάτης πολιορκούσε καποτε τὴν Πριένην· πετρέντωνος τοῦ Ἀστάτου βασιλέως Μιλάντην. Ή πολιορκία δύος ἔκρατον, ὅπληλη πολιορκία χρόνια, χωρὶς οὔτε δὲ Μιλάντης ν' ἀποφασίσῃ νὰ παραδοθῇ, ὅπληλη πολιορκία χρόνια, χωρὶς οὔτε δὲ Μιλάντης ν' ἄφηγεν. Οι βασιλεὺς τῆς Λυδίας Ἀμιάτης πολιορκούσε καποτε τὴν Πριένην· πετρέντωνος τοῦ Ἀστάτου βασιλέως Μιλάντην. Ή πολιορκία δύος ἔκρατον, ὅπληλη πολιορκία χρόνια, χωρὶς οὔτε δὲ Μιλάντης ν' ἄφηγεν. Τέλος δὲ Μιλάντης γὰρ νὰ πειστεῖ τὸν ἀκόλουθον καὶ τὸν πολιορκόν, ἀπέψασε νὰ τὸν ἀποδεῖξῃ δὲν εἶχε τὸν τόπον τοῦ διάνθους γάρ τὸν πρέφουν μὲν ἀφονή τροφῆ διὸ διὸ μάλιστας γάρ τὰ πατέντων υπερβολικά. Ἐπειτα δέποτε μεριμάδες ποὺ τὰ μάλιστα εἰχανε γίνει πειά ἐφτάχα, διό Μιλάντης διέταξε νὰ τὸν ἀφήσουν νὰ φύγουν ποὺς τὸ στρατόπεδο τῶν Λυδῶν.

«Τοτε δὲ Ἀμιάτης εἰδε τὰ δύο διλογια, εἰπε στοὺς ἀξιωματικούς του:

— Για τὴν ἔχον τόσο καλοθρημένην διλογία οι πολιορκημένοι θὰ πῆ δια τὴν ἔχον ἀμάρτωνα τροφίμα. Πρέπει νὰ βεβαιωθῶντες γάρ αὐτό.

Καὶ διέταξεν εἶναι ἐμπότο ἀκόλουθον του νὰ προσπαθήσῃ νὰ μην κρυφῇ μέσα στὴν πόλη.

Οταν τὸ ἔμαθε αὐτό, δὲ Μιλάντης διέταξε ν' ἀφίσουν τὸν κατάσκοπον νὰ περάσῃ μόστι στὴν πόλη. Συγχρόνως δύοις ἔμποται νὰ φτωχάλισσιν ἀπὸ χῶμα καὶ δημόριο καὶ τὸν τοὺς οκεπάστους μὲ στάρι.

Ο κατάσκοπος, διαν εἰδε τοὺς σωροὺς ἐκείνους νόμισ πώς ήταν διλοι ποὺς ἀπὸ στάρι καὶ γυρίζεται τὸ ἀνέρερε στὸν Ἀμιάτη δὲ ποιοὶ δίλευε τὴν πολιορκία καὶ ἔγυε.

Στὸ μοναστῆρι τῶν Βενεδικτίνων τοῦ Χιρισάουγκ τῆς Γερμανίας βριούκεται μικροπαλαιό μεσαιωνικό περγαμηνῆ στὴν οποῖα ἀναγράφεται ὅτι τὸ ἔτος 1117 μ. Χ. ἔγιναν περοφοροὶ σεισμοὶ στὴν Βόρειον Ἰαπωνία. Οἱ σεισμοὶ, γράφει ἡ περγαμηνῆ αὐτή, ἦταν τόσο δυνατοὶ διότι τὸ ποταμὸν Πόλι, ἔξεφευγε ἀπὸ τὴν κοιτὴ του καὶ πετούσας ψηλά, σχηματίζοντας ἔνα τέξο μεγάλο. Τόσο ψηλό καὶ τόσο μακρὺ ἦταν τὸ τόξο αὐτὸν τοῦ νεροῦ διότι οἱ διεβάτες τοῦ γάρ νὰ περάσουν απὸ τὴν μάλισθη στὴν ἀλλή περγονύσσαν κάτιο ἀπὸ τὸ τόξο χωρὶς νὰ βραχαρύν καθόλου!..

«Ἐνας ἀλλος ιστορικὸς τοῦ μεσαίωνος, ὁ Παῦλος Διάκονος, βεβαιοῦ δια στὴν περιφήμη μάχη ποὺ ἔγινε κοντά στὸν Μάρην μεταξὺ τῶν Ούννων τοῦ Ἀττίλα καὶ τῶν Γότθων, μὲ τοὺς διοίους συμμαχοῦσσαν καὶ οἱ Ρωμαῖοι, ἀλιαὶ ποὺ χύθηκαν ἦταν τόσο πολὺ δισταστικοὶ νέαν διμητεικὸ ποτάμι, ποὺ παρέσυρε τὰ πτερώματα τῶν σκοτωμένων.

ἀπ' τοὺς ἀγροῦς καὶ θὰ κοιμόταν...

«Ως τόσο, ἡ συνοδεία προχώρησε κάτω ἀπ' τὰ παράθυρα τῆς νέας καὶ ἀρχικὲς τὰ γαγούλων διάδορα ενθύμια καὶ πρόδητη τραγούδη. Στὸ τέλος τραγούδησαν εἰσιν ἀντοσχέδιο σατυρικὸ τραγούδη, ποὺ συνέθετο προχειρῶς ἐκείνη τὴν στιγμὴ δὲν ίδιος καλεσμένος, ποὺ εἶπε προτείνει τὴν ἀνάρρηση αὐτῆς ἀκόρυτο. Τὸ τραγουδόνταν δῆλοι μακρὺ, ἵνα τὸν ποταμὸν πούσαντος διέπρεπεν.

Ἐκτύπα μὲ καπτοιον φόρῳ τὴν πόρτα τῆς Μαρίας Μπέρλ. Τὸ καυμένο τὸ κορίτιο πούδος ἔξερε πούσο διὰ ὑπέφερε ἀπ' τὴν πρόστυχη ἐκείνην ἐπιδρομή.

— Γκοτιέ, εἴπα στὸν τιλο μον, ἐστο ποὺ τοὺς ἔξερες καὶ ποὺ σὲ σέρφουντας πέις τους νὰ σαράσσουν.

— Αδύνατον! Είνε τύφλα στὸ μεθύστο... Δὲν ἀκοῦν κανένα.

— Ετού τὸ ἀπαίσιο τραγούδη ἀξιακούόνθος διέπι δρετή θρά.

Ξαφνικά ἀκούστηκαν μᾶς φωνή :

— Νά την!

— Νά την! ἐπανέλαβε δῆλη ἡ συνοδεία.

Πραγματικῶς ἡ Μαρία Μπέρλ μνοῖς τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ της, διέσχισε τὴν πλατεία μεσόντων, ἀμίλτη, χλωμή, μὲ θολά μάτια καὶ μὲ βήμα λοιπούσσαν στὸν «πάγκο τῶν νεκρῶν». Ἐκεῖ, χωρὶς νὰ διστάσῃ καθόλου, μὲ κινήσεις ἀπλές καὶ θρεμμές, καθηστὶς ἐπάνω στὸ μάρμαρο ποὺ προσφίζεται γιὰ τὸν νεκρούς καὶ ποὺ κανένας ζωντανὸς δὲν εἰχε ποτὲ τολμήσει νὰ καθήσῃ.

«Ολοὶ οἱ ἀγριανθρωποὶ τῆς συνοδείας ἔμειναν τῷρα μανούδι. Κανένας δὲν ἐπόφερε οὔτε λέξη. Ἐπειτα μερικοί, οἱ νηφαλιώτεροι, πλησίασαν τὴν νέα καὶ προσπάθησαν γάρ τὴν πεισούν νὰ φύγῃ ἀπὸ ἑκεῖ. Ἀλλὰ ἡ Μαρία Μπέρλ ἦταν ἀνένδοτη.

— Ἀφῆστε με! Ἐλέγε. Ἐχω τὸν λόγο μου. Κάπιτον περιμένω. Εφτασαν σὲ λόγο οἱ γονεῖς της καὶ οἱ συγγενεῖς της, μά κανένας δὲν μπόρεσα νὰ τὴν μεταπείσω.

«Ἐνας-ένας οἱ ἀγριανθρωποὶ τῆς συνοδείας ἀρχισαν τότε ν' ἀποτραβουντας καὶ νὰ φεύγουν γιὰ τὸ χωρίο τους.

Τὴν δῆλη μέρα τὸ πότι η Μαρία Μπέρλ ἦταν ἀκόμη καθισμένη στὸν «πάγκο τῶν νεκρῶν». Καὶ σ' δύσους τὴν πλησίασαν ἐλέγε μὲ φωνή θυνάσμα γαληνία.

— Ξέρετε, θήστε μὲ βῆμα δὲ Ζοζέρ Ρίς!... Συμφιλιωθήκαμε... Θὰ παντρυστούμε!...

— Ή δυστυχισμένην ἦταν τρελλή!...

Jacques Christophe

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΠΕΝΘ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΥΩΤΑΚΗΣ

«Ἀπὸ τὴν Πρέβεζα μᾶς ἥρθε ἀπερόποτο καὶ θίβετος τὸ δηγυλέμα τὸν θανάτους ἐνδέ πάπο τὸν ποιητή, τοῦ Κωνσταντίνου Γ. Καρυωτάκην. Ο τόσο πρόδωρα τεραπίας τὸν βίον τὸν ποιητής, κατέγένετο ἀπὸ τὴν Κρητιδίαν, εἰχε δὲ γεννηθῆ τὸ 1896 στὴν Τείνολη. Είχε σπουδάσει νομικά καὶ εἰργάζετο ὡς εἰσηγητής στὸν 'Υπουργεῖον τῆς Προνοίας. Τελευταῖς δύομάς δικές τοῦ Κέρκης, ἀντὶ νὰ τὸν διατρέψῃ εἰς τὴν θάνατον καὶ νὰ τὸν περιβάλῃ μὲ κάθε ἀπέτιμην καὶ ἀγάπην, τὸν μετέθεσε, ταπεινῶς αὐτὸν ἐνδικούμενος, εἰς τὴν Πρέβεζαν. Ή ἔξορια αὐτὴν ὑπέρβεβε. Οι κυριωτέρα ἀφορμή γὰρ τηρητισθὶ τὸν ποιητὴν τὸν θάνατόν του μὲ τὴν ποιητικὴν συλλογὴν 'Ο Πόνος τῶν Αθρωπῶν' καὶ τὸν Πραγμάτων, κατόπιν δέδωσε τὰ 'Νηπεντήδια', τὰ δρόπα καὶ ἐβραΐνθησαν στὸ Φιλαδέλφειο Ποιητικὸ Διογονίουμα. Ή τελευταῖς συλλογὴ τὸν θάνατον τὸν ήσαν 'Τὰ Ελεγκτεῖ καὶ Σάτυρες', ἡ δοτία ἔγινε εὐκενεστότα δεκτὴ διπλὸς τὸν ποιητικὸν οἶμερον. Τὸ 'Μπουκέτο' ἐκφράζει τὰ εἰλικρινῆ του συλλυπητικής τιμής.

ΟΛΙΓΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΤΟΥ

ΥΠΝΟΣ

Θὰ μᾶς δοθῇ τὸ χάρισμα καὶ ἡ μοίσα
Νά πάμε νὰ πεθάνουμε μια νύχτα
Σε δρόσον ἀκρωγαλία τῆς πατρόποδας;
Γλυκά θὰ κοιμηθούμε σὰν παιδάκια
Γλυκά. Κι ἀπανωθὲ μας θὰ νὰ φεύγουν,
Στὸν οὐρανὸν, τ' αστέρια καὶ τὰ ἀγκόσμα.
Θὰ μᾶς καὶδιεῖν δῶνερ τὸ κένειρο τὸ κένα.
Και γαλανὸ σὰν κένα τ' δυνατὸ μας
Θὰ μᾶς τραβάῃ σὲ χώρες ποὺ δὲν εἰναι.
Ἄγαπές θάνατον στὰ μαλλιά μας οι σορες.
Η ἀνάστα τὸν φυκῶν θὰ μᾶς μυρόνην,
Και κάτους δέπ' τὰ μεγάλα βλέφαρά μας.
Χωρίς νὰν τὸ γρούκομε, θὰ γελάμε.
Τὰ ρόδα θὰ κανήσουν απ' τὸν φράτες
Και δάρδουν να μᾶς γίνουν προσκεφάλη.
Γάλ νὰ μᾶς κάνουν δρόμον τὸν μάνο.
Γλυκά καὶ κορίτσια τοῦ χωριού μας.
Ἄγριαπιδές, θὰ στέκουνε τριγύρῳ
Και, σκύβοντας, κρυψά θὰ μᾶς μιλούνε
Γιὰ τὰ χρυσά καλύβια, γιὰ τὸν ἥλιο
Της κυριατῆς, γιὰ τὶς δλασπρες γάστρες,
Γιὰ τὰ καλά τὰ γονίας μας ποὺ πάνε.
Τὸ χέρι μας κρατῶντας ἡ κυρούλλα,
Κι' δραστεῖς δράγα θὰ κλείνουμε τὰ μάτια,
Θά μᾶς δηγήται— ωρχή— σὰν παραμύθι
Τὴν πίναρη τῆς ζωῆς Και τὸ φεγγάρι
Θά κατεβῇ στὰ ποδιά μας λαμπάδα
Τὴν δρόμο ποὺ στερνά θὰ κοιμηθούμε
Στὸ πρόσωπον ἀκρωγαλία τῆς πατρίδας.
Γλυκά θὰ κοιμηθούμε σὰν παιδάκια
Ποὺ δῆλη τὴ μέρα ἔκλαψαν καὶ ἀποτάσσαν.

(Νηπεντήδη)

ΔΙΚΑΙΟΣΙΣ

Τότε λοιπὸν ἀδέπτοπο θ' ἀφίσω
νὰ βινίζῃ τὸ Τραγούδη ἀπάνωθε μου.
Τὸ κόχανα τοῦ κόσμου καὶ τοῦ ἀνέμου
τὸ σφύριγμα θὰ τονιάσει τὸ ίσο.

Θὰ ξαπλωθῶ, τὰ μάτια μου θὰ κλείσω
καὶ δίσις θὰ γελῶ καθόδης ποτὲ μου,
«Καληγάτα, τὸ φῶς χαρέσαις μου.»
θὰ πάσι στὸν τελευταῖο ποὺ θ' ἀντικρύσσω.

«Οταν δράγα θὰ παίρνουμε τὸ δρόμο
η παρονία μου κάπως θὰ βαράνη
— πρωτηνή φορά — σὲ τέσσερων τὸν δῶμα.

«Υστερα, καὶ τοῦ βίου μου τὴν προσπάθεια
διμείβοντας, τὸ φτιάρι θὰ με φαίνη,
δραία ωραία μὲ χῶμα καὶ μὲ ἀγκάθια.

† Κ. Καρυωτάκης